ALPS-NEO Yenido?an A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *ALPS-NEO Yenido?an A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16883

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

ALPS-NEO (Yenido?an A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?i), özellikle yenido?an yo?un bak?m ünitelerinde (YYBÜ) yatan bebeklerin akut a?r? ve stres düzeylerini objektif ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, yenido?anlar?n a?r?ya ve strese verdikleri fizyolojik ve davran??sal tepkileri gözlemlemeye odaklan?r. Türkiye'deki geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Sibel Serap Ceylan ve Bü?ra Bol???k taraf?ndan yap?lm?? olup, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonda klinik uygulamaya uygunlu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, hem a?r? hem de stresin e? zamanl? de?erlendirilmesi ihtiyac?na yan?t vererek, yenido?an hem?ireli?i ve pediatri alan?nda önemli bir bo?lu?u doldurmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

ALPS-NEO, Yenido?an, A?r?, Stres, De?erlendirme Ölçe?i, Yo?un Bak?m, Geçerlik, Güvenirlik, Adaptasyon.

Yazarlar

Sibel Serap CEYLAN, Bü?ra BOLU?IK

Amaç

ALPS-NEO Yenido?an A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, yenido?an bebeklerde, özellikle invaziv prosedürler veya yo?un bak?m ortam?n?n getirdi?i çevresel faktörler sonucu ortaya ç?kan akut a?r? ve stres seviyelerini h?zl? ve do?ru bir ?ekilde belirlemektir. Bu ölçek, uygulay?c?lar?n a?r? yönetimi stratejilerini zaman?nda ve etkili bir ?ekilde ba?latmalar?na olanak tan?r.

Ölçe?in Türkiye'deki adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve klinik ortam?na uygunlu?unu test etmeyi hedeflemi?tir. Bu çal??ma ile, klinik kararlar?n verilmesinde kullan?labilecek, bilimsel olarak desteklenmi? bir araç sa?lamak amaçlanm??t?r.

Yap?

ALPS-NEO, yenido?anlar?n a?r? ve stres tepkilerini çok boyutlu olarak de?erlendiren bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek genellikle, bebeklerin sergiledi?i fizyolojik de?i?iklikleri (kalp at?m h?z?, oksijen satürasyonu vb.) ve davran??sal göstergeleri (yüz ifadesi, vücut hareketleri, a?lama) kapsayan maddelerden olu?ur.

Bu araç, a?r? ve stres gibi zorlu yap?lar? gözlem yoluyla ölçmek üzere tasarlanm??t?r, bu nedenle

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?, gözlemcinin e?itimi ve standardizasyonu aç?s?ndan yüksek tutarl?l?k gerektirir. Ölçe?in derecelendirmesi genellikle belirli bir zaman dilimi içinde yap?lan gözlemlere dayan?r.

Geçerlik

Adaptasyon çal??mas?nda (Ceylan & Bol???k, 2017), ölçe?in Türk popülasyonunda klinik olarak uygunlu?unu belirlemek amac?yla geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerli?i içermektedir. Yap? geçerli?i için faktör analizi yöntemleri kullan?l?rken, e? zamanl? geçerlik için ALPS-NEO puanlar?n?n, klinik olarak kabul görmü? di?er a?r? de?erlendirme ölçekleri ile korelasyonu incelenmi?tir.

Kaynak referansta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar?n?n temel amac?, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamakt?r. Bu tür çal??malarda genellikle uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i de sa?lanmaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ve iç tutarl?l???n? ifade eder. Ceylan ve Bol???k taraf?ndan yürütülen çal??mada, ALPS-NEO'nun Türk yenido?an popülasyonunda güvenilir bir araç olup olmad???n? belirlemek için iç tutarl?l?k analizleri yap?lm??t?r.

?ç tutarl?l?k güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir tutarl?l??a sahip oldu?unu gösterir. Ayr?ca, gözlemci içi ve gözlemciler aras? güvenirlik testleri de, özellikle gözlem temelli ölçeklerde, ölçe?in tutarl?l???n? sa?lamak için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

ALPS-NEO'nun uyarlama çal??mas?nda yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (yani, a?r? ve stres alt boyutlar?n?n) Türk kültüründeki yenido?anlarda da korundu?unu do?rulamay? amaçlar.

Ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?larak, ölçek maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland??? incelenmi?tir. Ba?ar?l? bir faktör analizi, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle desteklendi?ini gösterir ve böylece ölçe?in yap? geçerli?ine katk?da bulunur.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözlem Temelli Derecelendirme Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, genellikle ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Ya? Grubu: Yenido?an (Neonatal dönemi)

Popülasyon Detaylar?: Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ) takip edilen bebekler.

Test Metodolojisi: Bebeklerin invaziv i?lemler s?ras?nda veya stresli durumlarda sergiledikleri davran??sal ve fizyolojik tepkilerin gözlemlenmesi ve puanlanmas? esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Neonatal A?r?, Stres De?erlendirmesi, Pediatrik Hem?irelik, Psikometri, YYBÜ, Ceylan S. S., Bol???k B.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sibel Serap CEYLAN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Bulunmamaktad?r.

Kurum E-posta Adresleri: ssceylan@pau.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Pamukkale Üniversitesi T?p Fakültesi, Denizli, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas? 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin gereklilikleri için sorumlu yazar Sibel Serap Ceylan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Klinik veya akademik ara?t?rmalarda kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilmektedir.

Orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: alps-neo-yenidogan-agri-ve-stres-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Ceylan, S. S., & Bol???k, B. (2017). Yenido?an bebeklerde ALPS-Neo A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?inin geçerlik ve güvenirli?i. *Pamukkale T?p Dergisi, 10*(1), 45-52. Makaleye eri?im linki: journalagent.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

ALPS-NEO Yenido?an A?r? ve Stres De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Veri kayna??nda ölçek maddeleri sunulmam??t?r. Maddelerin tam içeri?i için yukar?da belirtilen referans makaleye (Ceylan & Bol???k, 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM